

Utrecht, 6 december 2012

Aan de leden van de Commissie Buitenlandse Zaken

Geacht Kamerlid,

In verband met de behandeling van de begroting Buitenlandse Zaken later deze maand, wil het Dalit Netwerk Nederland graag het volgende aan u voorleggen met betrekking tot de mensenrechten van de Dalits (ofwel 'kastelozen') in Zuid-Azië.

In juni 2011 heeft de Tweede Kamer een **motie** aangenomen waarin wordt geconstateerd dat:

“circa 250 miljoen Dalits het slachtoffer zijn van talloze schendingen van fundamentele mensenrechten en dat deze groep disproportioneel lijdt onder schendingen van arbeidsrechten in productieketens van Nederlandse bedrijven.”

In de motie werd de Nederlandse regering verzocht om het onderwerp kastendiscriminatie in de EU, VN organisaties (waaronder de ILO), Wereldbank en IMF aan de orde te stellen en het onderwerp in de VN Mensenrechtenraad te blijven agenderen. Ook werd gevraagd te bevorderen dat bestrijding van kastendiscriminatie een integraal onderdeel wordt van het MVO beleid van Nederlandse en Europese bedrijven en de financiële steun aan het *International Dalit Solidarity Network (IDSN)* te continueren.

De vorige Minister van Buitenlandse Zaken beloofde aanvankelijk de motie uit te voeren. Uit antwoorden op vragen van Kamerlid Voordewind van resp. 31-10-2011 en 16-01-2012 bleek echter dat hij de motie niet uitvoerde. Zo wordt in de Mensenrechtenrapportage 2011 niets meer over dit onderwerp gezegd, terwijl het in de rapportage over 2010 nog uitvoerig aan de orde kwam.

Er blijft alle reden¹ om in het huidige buitenlandbeleid grote prioriteit te geven aan de discriminatie, uitsluiting en rechteloosheid van ruim 260 miljoen mensen op basis van kaste. Het probleem is vooral omvangrijk in landen als India, Pakistan, Nepal en Bangladesh, maar doet zich ook voor in Sri Lanka, Jemen en in een aantal Afrikaanse landen. Zo hebben bijvoorbeeld twaalf landen tijdens de *Universal Periodic Review (UPR)* van India in mei in de VN Mensenrechtenraad hun zorg over kastendiscriminatie, oorzaak van talloze systematische mensenrechtenschendingen, uitgesproken.² Eind oktober spraken veel landen tijdens de *UPR* van Pakistan hun grote bezorgdheid uit over de mensenrechtensituatie van religieuze minderheden, inclusief de Dalits ('kastelozen') in dat land.³

In haar advies 'Ongelijke Werelden' van september 2012 relateert de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) de chronische armoede in een land als India aan de discriminatie van de ruim 160 miljoen Dalits in dat land: 'verschillende kasten worden uitgesloten van het ontwikkelingsproces.'

Aanbeveling

Wij vragen u de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Buitenlandse Handel en OS te verzoeken de in juni 2011 aangenomen motie over Dalits alsnog uit te voeren en daarmee schending van de mensenrechten van Dalits tot een belangrijke prioriteit in hun beleid te maken.

¹ Zie bijlage I van deze brief en uitgebreider de brochure Onaanraakbaar? (<http://www.dalits.nl/onaanraakbaar.html>) en de korte film 'We are not untouchable' (<http://www.youtube.com/watch?v=M5eyXPAvGfM>)

² Zie: <http://dalits.nl/pdf/pb120524.pdf>

³ Zie: <http://dalits.nl/121101.html>

Maatschappelijk onverantwoord ondernemen treft juist Dalits

Een voorbeeld van de schending van arbeidsrechten in de ketens van in Nederland actieve bedrijven die vooral Dalits treft is het omvangrijke aantal meisjes - Indiase NGO's schatten dat op 200.000 - die in duizenden spinnerijen in Zuid-India gedwongen arbeid verrichten. De garens van deze spinnerijen worden verwerkt in de kledingindustrie die aan een groot aantal westerse kledingbedrijven levert. Kamerleden van diverse fracties stelden daar al meermalen vragen over. Mede op basis van publicaties van SOMO en de Landelijke India Werkgroep⁴ nam de Kamer in het voorjaar een motie aan die de regering verzoekt "in samenwerking met de kledingbranche tot afspraken te komen over volledige ketentransparantie en het uitbannen van kinderarbeid in de textielketen en de Kamer te informeren over de resultaten daarvan".

Medio oktober 2012 werden 138 kinderen bevrijd uit enkele spinnerijen waar ze 12 jaar uur per dag werkten, in gevangenisachtige onderkomens verbleven en al meerdere maanden niet naar huis mochten.⁵

Aanbeveling

Wij vragen u er bij de Minister voor Buitenlandse Handel en OS op aan te dringen de motie over ketentransparantie en het uitbannen van kinderarbeid in de textielketen met urgentie uit te voeren. Daarnaast vragen wij u bij beide Ministers aan te dringen op een actieve Nederlandse en Europese diplomatie teneinde bij te dragen aan het uitbannen van de dwangarbeid van meisjes in de Zuid-Indiase textielindustrie.

Internationale oproep én praktijkvoorbeelden hoe kastendiscriminatie te bestrijden

Van 29-11-2011 t/m 1-12-2011 werd in Nepal de *'International Consultation on Good Practices and Strategies to Eliminate Caste Based Discrimination'* gehouden waarbij politici en beleidsmakers uit de regio, EU en VN vertegenwoordigers, activisten, internationale organisaties en wetenschappers samenkwamen om te bespreken hoe kastendiscriminatie het best bestreden kan worden. Aanbevolen⁶ aan regeringen wordt onder meer: ondersteunen en toepassen concept VN Principes tegen Kastendiscriminatie, voorkomen en bestrijden discriminatie bij internationale noodhulp, vaststelling EU strategie voor mensenrechtendialoog en integratie in handelsverdragen en het gebruikmaken van de aanbevelingen van de VN verdragsorganisaties, rapporteurs en de ILO in bilaterale dialogen.

Het International Dalit Solidarity Network heeft mede op basis van de aanbevelingen van de *'International Consultation'* aanbevelingen gedaan aan de Europese instituties en de lidstaten om maatregelen te nemen en te ondersteunen om kastendiscriminatie uit te bannen.⁷

Aanbeveling

Wij vragen u beide Ministers te verzoeken de aanbevelingen van de 'International Consultation' en de aanbevelingen van IDSN aan de Europese Unie tot onderdeel te maken van de hiervoor bepleite uitvoering van de Dalit motie.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid u van nadere informatie te voorzien en zien wij uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijk groet,

Gerard Oonk

namens het Dalit Netwerk Nederland (*Cordaid, ICCO, Justitia et Pax, Mensen met een Missie en Landelijke India Werkgroep*)

⁴ Zie: <http://www.indianet.nl/sumangali.html>

⁵ Zie: 138 dwangarbeiders gered uit spinnerij in Tamil Nadu: <http://www.indianet.nl/pdf/121022.pdf>

⁶ Zie: *'Joint Declaration and Global Call for Action to Eliminate Caste-Based Discrimination'* en rapport *'Good practices and strategies to eliminate caste discrimination by governments, civil society, national & international institutions and agencies'*

⁷ Zie: http://www.idsn.org/fileadmin/user_folder/pdf/New_files/EU/2012/EUAppeal2012.pdf

Bijlage I

1. De **vrijheid van godsdienst** van Dalits is ernstig in gevaar vanwege het frequente geweld tegen Dalit-christenen (circa 80% van de Dalits zijn christenen) en -moslims. Naast dit geweld 'van buiten' worden Dalits ook binnen de christelijke en moslimgemeenschap gediscrimineerd door dominante kasten die hun '*kaste-denken*' niet hebben afgelegd. Tenslotte hebben hindoeïstische Dalits te maken met sterke beperkingen van hun godsdienstvrijheid, bijvoorbeeld bij toegang tot tempels, binnen hun eigen gemeenschap.
2. **Dalit-vrouwen** worden gediscrimineerd vanwege hun gender, kaste en hun zeer zwakke economische positie. Van de Dalit-meisjes/vrouwen is ruim 75% alfabeet tegenover 57% van alle meisjes/vrouwen in India. Er is veel onbestraft seksueel geweld tegen Dalit-vrouwen, waaronder verkrachtingen. Duizenden Dalit-meisjes worden gedwongen tot prostitutie in tempels.
3. Het algemene probleem met betrekking tot **stelselmatige en grootschalige schending van mensenrechten** van Dalits is de straffeloosheid en het gebrek aan uitvoering van wetten die de rechten van Dalits beschermen. Dit betreft *onder meer* de zeer gebrekkig uitgevoerde wet die Dalits moet beschermen tegen wreedheden en geweld, de fondsen voor ontwikkeling van Dalits die niet worden besteed of verdwijnen, de slechte toegang tot water, de discriminatie in het onderwijs (50% drop-out van Dalit-kinderen) en de discriminatie (lagere lonen en vernedering) in de publieke en private sector.
Een specifieke **stelselmatige en grove schending van mensenrechten is marteling en dood in detentie** waarvan vooral Dalits en andere minderheden (samen 60%) het slachtoffer zijn. Volgens officiële cijfers zijn sinds 2001 ruim 14.000 personen in politiebureaus en gevangenissen overleden, in bijna alle gevallen door marteling. In werkelijkheid ligt dit cijfer veel hoger. Jaarlijks worden circa 1,8 miljoen mensen in detentie gemarteld waaronder disproportioneel veel Dalits en tribalen. India heeft nog geen wet tegen marteling en ook de betreffende VN Conventie niet geratificeerd.
4. **Mensenrechtenverdedigers in India** in het algemeen maar ook de verdedigers van de mensenrechten van Dalits zijn zelf vaak slachtoffer van schending van mensenrechten. De VN rapporteur voor mensenrechten Ms. Sekaggya rapporteerde onlangs: "De ervaring van Dalit-mensenrechtenverdedigers met de politie en regeringsambtenaren is dat hun klachten veelal niet serieus genomen worden en dat zij, in samenwerking met de dominante kastegroepen, worden aangeklaagd met valse (tegen)beschuldigingen. Ook zijn ze slachtoffer van standrechtelijke executies, gedwongen verdwijningen, gewelddadige aanvallen, willekeurige opsluiting en bestempeling als criminelen, Naxalieten [gewelddadige maoïstische rebellen] en landverraders; hun privacy wordt geschonden, onder meer door hen onder bewaking te plaatsen."
5. **Nederlandse bedrijven** hebben in hun productieketens in India, bijvoorbeeld bij de productie van **kleding, schoenen, leer, zaden en natuursteen**, vaak te maken met schending van **fundamentele arbeidsrechten**. Vaak zijn juist Dalits en tribalen daarvan het slachtoffer. Zo verrichten Dalit-kinderen driemaal zo vaak **kinderarbeid** als kinderen van andere kasten. De circa 40 miljoen '**gebonden arbeiders**' en het veel grotere aantal arbeiders zonder arbeidsrechten, zijn ook in hoofdzaak Dalits, lage kasten en tribalen.